Gastroenterologisk efteruddannelse for sygeplejersker i Region Hovedstaden

1. Præsentation af Gastroenterologisk efteruddannelse

Igennem 25 år har vi samarbejdet på tværs af hospitaler i HS + amter og senere RegionH om at udbyde specialerettet efteruddannelse for sygeplejersker ansat i medicinske – og kirurgiske gastroenterologiske afdelinger. Formålet er, at uddanne sygeplejersker til at imødekomme de behov patienter i det gastroenterologiske speciale har for sygepleje, ved at udbyde et specialerettet og kliniknært uddannelsestilbud på tværs af hospitaler og funktioner.

Efteruddannelsen kvalificerer sygeplejerskerne gennem opdateret viden om patientforløb i specialet og understøtter udvikling af kliniske kompetencer. Indholdet er målrettet sygeplejersker med ca. to års erfaring i specialet, men anvendes i praksis også til opdatering af viden efter mange år i specialet eller planlægges i forlængelse af introduktion / on-boarding.

Siden 2013 har efteruddannelsen været udbudt i form af 6 moduler årligt (i alt 33 kursusdage), som kan vælges uafhængigt af hinanden. Den forskel der er i organiseringen af opgaveløsningen hospitalerne imellem, tilgodeses ved at der frit valg for sygeplejerskerne i samarbejde med deres leder til at tilrettelægge et individuelt efteruddannelsesforløb.

Vi afholder desuden årligt to temadage som er målrettet personale med lang erfaring i specialet.

Der deltager årligt i gennemsnit 140 kursister på efteruddannelsens 6 moduler og temadagene tiltrækker omkring 60 deltagere to gange årligt. Vi har ikke tal på hvor mange sygeplejersker der deltager på mere end en af aktiviteterne.

Efteruddannelsen er organiseret med chefsygeplejerskerne i en styregruppe som udpeger medlemmer til kursusrådet. Kursusrådet tilrettelægger og afholder modulerne.

Efteruddannelsen finansieres af et kursusgebyr og af afdelingerne bidrag i form af de timer kursusrådets medlemmer bruger til at løse opgaverne. Kursusgebyret dækker udgifter til honorar til underviserne, lokaler og forplejning i form af kaffe og te morgen og eftermiddag + 1 stykke frugt. Der er kage sidste kursusdag.

Erfaringen med Gastroenterologisk efteruddannelse er, at den løser opgaven med at formidle viden om det gastroenterologiske speciale til sygeplejersker på en praktisk og gennemførbar måde og den opfattes som et relevant og godt tilbud som deltagerne er meget glade for.

Afdelingerne har et uddannelsestilbud, hvor de har stor indflydelse på indholdet gennem deres repræsentanter i kursusråd og styregruppe. Arbejdet i kursusråd og styregruppe giver desuden et meget værdifuldt netværk, som også i mange andre situationer understøtter samarbejde og erfaringsudveksling på tværs af matrikler.

2. Tanker om fremtiden

Styregruppe og kursusråd har et stort ønske om et fremtidigt samarbejde i den kommende Region Øst om et efteruddannelsestilbud til sygeplejersker ansat i det gastroenterologisk speciale. Vi forestiller os, at vi i fællesskab kunne kombinere erfaringer med det uddannelsestilbud vi allerede har i de

nuværende regioner og i fællesskab afsøge nye modeller både praktisk og indholdsmæssigt f.eks med anvendelse web-baserede løsninger i kombination med fremmøde på forskellige matrikler og lignende.

En måde at komme i gang med samarbejdet kunne være snarest at udvide kursusrådet med repræsentanter fra Region Sj, så vi sammen kunne udvikle området i tæt samarbejde med chefsygeplejerskerne og fortsat kunne tilbyde et specialerettet efteruddannelsestilbud til sygeplejersker i det gastroenterologiske speciale i Region Øst.

Det nuværende kursusråd anvender i høj grad online møder til driftsorienterede emner, men vores erfaring er, at udviklingsarbejde kræver sammenhængende tid og tilstedeværelse hvis det skal være både innovativt og effektivt.

Den nuværende administrative byrde er forholdsvis stor og den kan forudses at vokse med en større udbredelse af kurser, hvorfor der skal udvikles stabile, praktiske løsninger på såvel økonomi som arbejdet med oprettelse af aktiviteter og deraf afledte opgaver, fakturering m.m. i Kursusportalen eller lignende regionalt system.

Planlægning af undervisningstilbud til foråret 2027 starter allerede i det sene forår, og vi har derfor brug for en afklaring af om der også i fremtiden skal være et efteruddannelsestilbud. Vi forudser, at det kan blive gavnligt at afprøve forskellige former for undervisningstilbud og at 2027 derfor kan ende med en hybrid model sammensat af dele af de nuværende tilbud og afprøvning af kommende modeller for efteruddannelse i Region Øst.

3. **Uddybende materiale**

Oversigt over moduler som aktuelt udbydes årligt:

Den kirurgiske patient (4+4 dage)

Sygdomme i øvre del af gastrointestinalkanalen (4 dage)

Tarmsygdomme (4+4 dage)

Ambulatorie og endoskopi (5 dage)

Den akutte patient (4 dage)

Leversygdomme (4 dage)

Der veksles mellem faglige oplæg og kortere gruppearbejde som giver god mulighed for faglig refleksion og erfaringsudveksling blandt deltagerne. Der arbejdes i løbet af modulet med at identificere emner / problemstillinger, som kursisten tager med tilbage og deler i egen afdeling. Styrende for indholdet på modulerne er, at emnet relaterer sig til specialet og ikke findes let tilgængeligt andre steder.

Undervisere rekrutteres hovedsageligt fra egne afdelinger og samarbejdspartnere. Kursusledelse varetages af kursusrådets medlemmer som alle i teams af 2 er ansvarlig for et modul.

Modulerne afholdes med fremmøde på et af hospitalerne i egnede undervisningslokaler.

Aktuel pris pr deltager er 1500 kr for et modul på 4-5 dage og 3000 kr for et 8 dages modul.

Kursusportalen anvendes til tilmelding, registrering af fremmøde, deltagerbevis og betaling og plan2learn platformen til kommunikation med deltagerne, litteratur o.lign. Efteruddannelsen aflønner en sekretær på timebasis til at varetage administrative opgaver vedr. udbetaling af honorar til undervisere.

Oversigt over temadage afholdt i perioden 2023-2025:

Alkohol; fysiologiske, psykosociale – og behandlingsmæssige konsekvenser af skadeligt alkoholoverforbrug og afhængighed

Moderne kræftbehandling og senfølger

Væske – og smertebehandling

Tidlig palliation til den kronisk syge medicinske patient

Omsorg i sygeplejen 2025; Omsorgens værdi, vilkår og væsen

I 2026 planlægges 2 temadage med følgende arbejdstitler:

”Tarmen – det nye superorgan?” og ”Teknologi og sygepleje”

Kursusrådets arbejdsopgaver

Medlemmerne af kursusrådet er kliniske sygeplejespecialister, kliniske undervisere, oversygeplejersker og sygeplejersker med særlig klinisk funktion og således er der en tæt tilknytning til det kliniske arbejde. Der er repræsentation i kursusrådet af min. 2 personer fra alle de hospitaler som sender deltagere på kursus. Kursusrådet sammensættes så særlig indsigt fra såvel ambulantorier, endoskopi og sengeafsnit er repræsenteret og fra både medicinsk - og kirurgisk gastroenterologi.

Mødeaktivitet for kursusrådet er dels korte online-møder ca 4 gange årligt og fysiske møder 2-3 gange årligt afhængigt af behovet for udvikling af nye tiltag. Det ene af møderne en temadag sammen med styregruppen hvor rammer og strategier drøftes og fastlægges.

Kursusrådets medlemmer arbejder udover mødeaktiviteten i teams som kursusledere om planlægning af deres modul og har fremmøde på kursusdagene.

Formand og næstformand for kursusrådet varetager administrative opgaver f.eks. oprettelse af moduler i kursusportalen, fakturering, booking af lokaler, forplejning og løbende samarbejde med styregruppen.